



Bu bir xalq qəzetidi

ƏDALƏT

Azərbaycanla Pakistan arasında yeni saziş təsdiq ediləcək



Azərbaycanla Pakistan arasında yeni saziş təsdiq ediləcək. Bununla bağlı məsələ Milli Məclisin aprelin 2-də keçiriləcək növbəti plenar iclasının gündəliyinə daxil edilib.

Belə ki, iclasda "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında fəvqəladə halların nəticələrinin qarşısının alınması, məhdudlaşdırılması və azaldılması sahəsində əməkdaşlıq haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi müzakirəyə çıxarılacaq.

"Bu, qardaşlıq bağlarımızı daha da möhkəmləndirəcək"



10 dekabr 2020-ci il tarixində Bakıda imzalanan Türkiyə Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti arasında şəxsiyyət vəsiqəsi ilə səyahət protokolunun

daxili təsdiq prosesi hər iki ölkə tərəfindən başa çatdırılıb. Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) məlumat yayıb.

Qeyd edilib ki, protokol 1 aprel 2021-ci il tarixindən qüvvəyə minir. Beləliklə, iki ölkə vətəndaşları Türkiyə və Azərbaycan arasında birbaşa səfərlərini pasporta ehtiyac duymadan, yalnız yeni nəsil şəxsiyyət vəsiqəsi təqdim etməklə həyata keçirə biləcəklər.

"Çün Azərbaycanla 1 aprel 2021-ci ildən başlayaraq həyata keçəcək yeni qayda ölkələrimiz arasında "bir millət, iki dövlət" anlayışındakı güclü qardaşlıq bağlarını daha da möhkəmləndirəcək", - deyə Türkiyə XİN bəyan edib.

Kəmaləddin Heydərovdan ərəb turistlərlə bağlı açıqlama

"Mənim Azərbaycanlı qanunsuz ovla məşğul olduğu deyilən ərəblərlə hər hansı tanışlığım yoxdur, onları tanıyıram. Bu mənim haqqımda yazılan növbəti uydurma xəbərlərdən biridir. Yazılar, qoy, yazsınlar. Bir söz demirəm".



Adalet.az xəbər verir ki, bu sözləri gununsesi.info-ya açıqlamasında fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov Azərbaycanda qanunsuz ov edən ərəblərin onun qonaqları olması barədə iddialara münasibətində bildirib.

Nazir deyib ki, Azərbaycan dünyaya açıq dövlətdir və turistlərin gəlməsi də təbii: "Azərbaycana gələn hər turist mənim qonağım olası deyil ki kimlərsə yazıb, bir söz demirəm".

Qeyd edək ki, ərəb turistlərin Qax rayonunun Acınohur ərazisində dronun arxasına canlı göyərçin bağlayaraq şahinlərə yem etməsi ilə bağlı görüntülər yayılmışdı. Həmin görüntülərdə ərəb turistlərin fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərovun qonağı olduqları bildirilmişdi.

SLİŞ, ÜST, ERMƏNİLƏRLƏ GÜRCÜLƏR...

İstədim yazam ki, sənə it yerinə qoymurlar, dedim xərtirənin dəyər. Necə olsa da bu gün dünyanın yiyəsizliyi, acıqlarını bizdən çıxırlar.

Ona görə qoy yazam ki, "Slış, ÜST, ermənilərlə gürcülər sənə filan yerlərinə almırlar". Elə ruslar da.

Dünən İrəvanda Ermənistanla İslandiya dünya çempionatının seçmə oyunlarında meydana çıxmışdılar, stadion tikim-tikim doluydu.

Mejduproçim, Ermənistan 2:0 hesabı ilə qalib gəldi. Köpəyoğlunun ermənisi ikinci qolu lap Messi kimi vurdu.

Söyməyin, futbola baxmırdım, urus kanalın qolları göstərəndə gördüm.

Tiflisdə də Gürcüstan-İspaniya oyununa 15.500 tamaşaçı gəlmişdi. Gürcülər bizim De Byazinin komandası kimi möhtəşəm oyun göstərə bilməsələr də, ispanlarla dör-dör döyüşdülər və baxtları götürmədi, 93-cü dəqiqədə top buraxaraq 1:2 hesabı ilə uduzdular.

Eybü yox, insallah, biz də ayın 30-da Serbiyanı it leşi kimi sürüyürük. Komandamıza uğurlar arzulayıram. Allah bu De Byazini bizə çox görməsin. Bir Nuriyev tapıb gətiriblər ey...



200 NƏFƏRLİK TROL QRUPPASI SATIRAM

Elə də baha deyil, aldığım qiymətə. Muxalif partiyalar məni narahat etməsin.

GÖZÜNÜZ AYDIN, NƏCMƏDDİN SADIQOV DA DUBAYDAN QAYITDI



Amma heç də yaxşı dost deyilmiş, gedəndə general Xəqani Cəbrayilovu özüylə aparmamışdı.

PANDEMİYA MİLLƏTİ AGENT ELƏDİ

Pandemiyasız da elə agent sarıdan bolluq idi, indi lap gül vurub. Kimsə ailəsini götürüb kimsə evinə qonaq gedə bilmir. Tez qonşu əl atır telefona, zəng edir məlum orqanlara, qoymayın. Həssənin evində məclis var.

Heç kim heç kimə nişan apara bilmir, elə gedənlərdən biri girir tualetdən zəng edir ki, durmayın, golin.

Qoymayın, bizim qonşuda Vəlinin dədəsinin yanında 15 adam var.

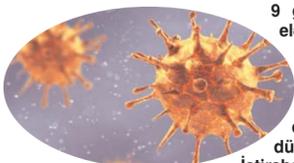
Filan restoranda toy gedir, golin, bəylə-gəlini aparın polisə.

Məmməd filan restoranda 15 nəfərlə özüne ad günü keçirir. Golin, 3000 manat xeyir var, 3000 də restoranın sahibindən alarsınız.

Sonra da deyirik ki, aramızda satqınlar var.

Satasatdı. Görən, müvafiq orqanlar satanlara üçdəbeşdən verir? Satanlar, unutmayın ki, bir gün sizi də satacaqlar.

BİLSƏYDİK İSTİRAHƏT ETMƏZDİK



9 gün millət istirahət elədi, amma bu istirahət millətə baha başa gəldi. Pandemiya vecinə almadı ki, millət istirahət edir. Qılıncını sıyırdı, düşdü ölkənin canına. İstirahətdən qabaq test olunların 2-2,5 faizi karonaya yoluxdusa, istirahət günləri rəqəm 20 faizə qalxı.

nanların 2-2,5 faizi karonaya yoluxdusa, istirahət günləri rəqəm 20 faizə qalxı.

Bu bir xalq qəzetidi

www.adalet.az



ƏDALƏT

Qurucusu:
Adil Minbaşıyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin iyulundan çıxır

№ 33 (5865) 30 mart 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

Narkotik gətirilməsinin qarşısı alındı



Bax:səh-2

BALAM, BƏS DEYİRDİLƏR XANKƏNDİNDƏ ERMƏNİLƏR EVLƏRİNİ SATIR?!

Deməli, Ermənistan Qarabağda ev tikintisi və infrastrukturunu üçün 208 milyon dollar pul ayırır. Əvvəla, Qarabağda ermənilərin yaşadığı hansı şəhər və kənddə ev dağılıb? Tapsınlar, şəklini qoyunlar görək.

Ermənilər Tərtərə 10 minə yaxın raket, bomba, day nə bilim nə, atsalar da biz Ağdərə şəhərini vurmadıq. Eləcə də nə Əsgəranı, nə Hadrutu, nə Xankəndini, nə də Xocavəndi (Martuni) dağıtmadıq.

Çünki həm dinc əhaliyə qarşı silah işlətmək istəmədik, həm də öz şəhərlərimizi niyə dağıdaq ki?!

Və indi vurhavur rus qardaşlarımız da Xocalıda ermənilər üçün böyük qəsəbə salırlar. Nə bilim, başqa-başqa ərazilərdə yaşayış evləri tikirlər.

Ermənistanı erməni qalmayıb, hamını daşıyıblar Qarabağa.

Mən də Şuşaya Ağdamdan 37 kilometrlik yolla yox, Füzulidən 101 kilometrlik yolla gedirəm.

Bizim qəzetlər və sayıtlar da vurhavur yazır ki, ermənilər Xankəndindəki evlərini satıb gedirlər.

Xahiş edirəm, bir əvvəti deyün, mən də Rüstəm Muradova müraciət edim ki, həmin evi almaq istəyirəm.

Və sonda, Ermənistanın nə ixtiyarı var ki, Azərbaycan dövlətindən icazəsiz onun ərazisində tikinti-quruculuq işləri aparsın?



Mehman CAVADOĞLU



Ərəb gəldi, qan düşdü

Ərəb turistləri ətrafında növbəti mərəkə yenə də sosial şəbəkələri və mətbuatı başına götürüb. Yeni hadisə deyil, ən azından ildə üç-dörd dəfə ölkə gündəmini zəbt edir, yəni ssenari üzrə başlayır... və bitir. Eyni sərgüzəştlər, eyni reaksiyalar, qəzəbli emosiyalar, vay-şüvən, çaçıyıldı, sinəyaxdı. Hind filmləri kimi bayağı, amma nə sirri-xudadısa həm də baxımlı.

Mövzu iki olsa da, adı eynidi - quş ovu. Həm dirnaqlı, həm də dirnaqsız, yəni müstəqim və məcazi mənalarla.

Bax: səh.3

NƏDƏN ŞEİRİMİZİN BAŞ QƏHRƏMANI GAH İRANDAN GƏLİR, GAH DA TURANDAN

Nədən ağır xəstələrimizi gah İrana göndəririk, gah Turana (Türkiyəyə), gah İsrailə, gah da Almaniyaya, hətta Nyu-Yorka.

Dövlət də milyardlar töküüb hər rayonda Avropa standartlarına uyğun, hətta ondan geri qalmayan



xəstəxanalar, diaqnostika mərkəzləri tikir. Və elə tibbi ləvazimatlarla, texnikayla təmin edib ki, çobanın könlü olsa təkdən pendir tutduğu kimi, həkimlərin də savadı olsa, adamı tezədən yıqırlar.

Tanınmış hüquqşünas koronavirusdan vəfat etdi

Azərbaycanda tanınmış hüquqşünas Nicat Gözəlov vəfat edib. Allah rəhmət etsin! Məkanı Cənnət olsun!



Vüsal Sadiqov: "Bu futbola da bir Hikmət lazımdır"

Eminqey Akifdən günün statusu

Verilişin adını "anamin yeməyindən yoxdur" qoyublar. Aşpaz cavan oğlandı, özü də pizza bişirir. Alə, hansı azərbaycanlının anası keşf edib pizzanı?



Aqil ABBAS
aqilabbas@rambler.ru

QƏDİR RÜSTƏMOVUN OV MACƏRALARI VƏ YOLUNUN ÜSTÜNƏ ÇIXAN QARA PIŞİK

Bu yazının ərəblərin ov elməsi ilə bağlı heç bir əlaqəsi yoxdur. Elə baxıram ki, mətbuat və sosial şəbəkələr hamısı ovdan yazır, ovçuluqdan yazır. Və ümumiyyətlə, ovçuluğu vəhşilik adlandıranlar da var.

Mən də ov həvəskarıyam. Əvvəllər çox gedərdim, amma ov yoldaşlarımızın bəziləri rəhmətə getdiyindən, bəziləri isə mənim kimi yaşaşdıqlarına görə son illər ov məni maraqlandırmır, hərdən ürəyimdən keçsə də.

Hətta İctimai Televiziya bir zamanlar mənimlə bağlı "Ovcu" adlı sənədli film çəkmişdi. Məndən əvvəl də Vaqif Səmədoğludan çəkmişdilər.

Vaqif Səmədoğlu əsl ovçu idi, quşu gözündən vururdu. Amma onunla bir yerdə ova getmək qismət olmadı.

Bax: səh.2

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

Aqil Abbas Vəli Xramçaylıya:
- Vəli, xeyir ola, kefin yuxarıdır?
Vəli:
- Hə qağa, dünən bayramıydı dana, evin yaxınlığındakı marketdən 1 litrlik araq aldım ki, evdə yüz-yüz vuraram. Market-

dən çıxanda fikirləşdim ki, ayə birdən yolda yıxırlar, araq düşüb qırırlar.
Butulkani açıb, çəkdim başma, hamısını içdim. İnanırsanmı qardaş, yaxşı ki, ağılma gəldi hamışımı içdim. Evə çatan qədər düz yeddi dəfə yıxılmışam.



Ərəb gəldi, qan düşdü

Ərəb turistləri ətrafında növbəti mərəke yenə də sosial şəbəkələri və mətbuatı başına götürüb. Yeni hadisə deyil, əgər azından ilbə üç-dörd dəfə ölkə gündəmini zəbt edir, eyni ssenari üzrə başlayır... və bitir. Eyni sərgüzəştə, eyni reaksiyalar, qəzəbli emosiyalar, vay-şüvan, çaçıldu, sinəyaxdı. Hind filmləri kimi bayağı, amma nə sirri-xudadına həm də baxımlı.

Mövzu iki olsa da, adı eynidi - quş ovu. Həm dirnaqlı, həm də dirnaqsız, yeni müstəqim və məcazi mənalarda.

Həmni bildiyi məşhur bir deyim (bu bərdə bir az sonra) əksinə olaraq, dünyanın ən qədim peşəsi ovçuluqdu, çünki vaxtilə insanların yeganə dolanışığı ov ovlamaqdan çıxıb. "Ov ovlamaq, quş quşlamaq" igidlərin peşəsinə çox çox sonralar çevrilib. İndisə daha çox turizm sektoruna aiddi, elitar istirahət növü sayılır.

Azərbaycan ovçuluq potensialına görə sən deyən cəlbədi ölkə olmasa da, hər halda o qəddər də "kasıb" yer deyil. Bu gün turizmin inkişafı ölkənin prioritet sahələrindən biri elan olunmuşdu üçün ovçu turistlərin ölkəyə gəlməsində pis bir şey yoxdu. Nə qəbahətli, nə də cinayət. Söhbət yasaq quşların və yaxud heyvanların ovundan gedirsə, ovçudan çox buna göx yuman, şərəit yarıdan məmur günahkarıdır. Ancaq heç kim bu bərdə kəlmə də kəsmir. Həmi bir ağızdan "ərəb" deyib şivən qopardır.

Adamlara qıcıq doğuran ovçuların ərəb olmasında, vəssalam. Çünki indiyə kimi ov mövzusu yalnız ərəblər kontekstində gündəmə gəlib. Tək istisna bir vaxtlar burda çalışmış Amerikalı "səfir-ovcu-biznesmen" Stenli Eskudero olmuşdu ki, bunun da ayrı sosial-politoloji səbəbləri var idi.

Bəs, ərəblərə bu cür qıcıq hardandı? Pullarını ödəyib ovunu edən, sair demiş, ölkədə turizmin və ovçuluq sənətinin çiçəklənməsinə töhvə verirlər. Qıcıq doğuran, heç şübhəsiz, onların puludu. Kasıb toplum pullu adamı psixoloji olaraq sinirə bilirm. Kasıbın içində varlıya qarşı instinktvi olaraq gizli bir nifrət hissi gizlənir.

"Ərəb" sözü də bizim şüurumuzda zənginliyin sinonimi kimi assosasiya olunur. Hərçənd, dünyadakı ərəblərin böyük əksəriyyəti ac-yalavacdı. Əhalinin say nisbəti baxımından bizdəki zənginlər heç də onlardan az deyil. Üstəlik, bizimkilərdən fərqli olaraq öz ölkələrindəki qanunlar çərçivəsində zənginlər. Qanunları pis olsa da belə. İşləndən pis qanunun işləməyən yaxşı qanundan daha yaxşı olması barədəki məşhur aforizmin tarixi ovçuluq qəddər qədim olmasa da, təzə də deyil.

Əslində, öz yasaq ovlarını sosial mediada paylaşaraq qanunsuz əməllərini fəş etdiklərinə görə ərəblərə yağlı bir təşəkkür düşür. Təkcə öz qanunsuz əməllərini mi? Hələ heç kim bilirm ki, bu quşları onlar yer sahibi olan "yerli sakin" in susqun və yaxud hansısa formalı razılıqla, yoxsa öz xoşları ilə ovlanıb. Nə bilən var, nə də arasırdır. Ortada "ərəb turistləri" kimi brend bir xuruş varsa, təfərrüat nə hacət? Gözünü yum, hirsini tök.

Dövlət Ekoloji Təhlükəsizlik Xidmətinin reisi Hikmət Əlizadənin məsələyə münasibətində məsələyə nöqtə qoymaq əvəzinə xeyli suallar yaradır: "Digər turistlər kimi ərəb turistləri də ölkəmizə gələ bilərlər. Amma istirahət zamanı ölkə qanunvericiliyinin pozulmasına baş verərsə, müvafiq orqanlar ona qarşı tədbirlər görür. Məlumatlar daxil olduqdan sonra apardığımız araşdırma zamanı məlum oldu ki, Acınohur yasaqlığında 372 hektar ərazi 2017-ci ildə yerli vətəndaşa icarəyə verilib. Həmin vətəndaş müqavilə əsasında xarici qonaqları dəvət edir və onlar orada istirahət edirlər. Bununla bağlı hər hansı məhdudiyet yoxdur. Lakin araşdırmanın gedişində ərəb turistlərin bir neçə gün əvvəl həmin ərazidə heyvanlarla rəhmətli rəftar etməsi ilə bağlı cərimələndilər... Sosial şəbəkələrdə əvvəlki dövrlərə aid olan, həтта ərazisini müəyyən etmək mümkün olmayan foto və video çəkilişləri paylaşıb və iddia olunub ki, onlar həmin ərazidə baş verib. Bəzi faktlar öz təsdiqini tapdığı üçün təfərrüat kimi ərəb turist təqribən 4000 mənamət məbləğində ovçuluq haqqında qanunvericiliyinin pozulmasına görə cərimə edildi. Hazırda yasaqlıq ərazisində onların hərəkətinin məhdudlaşdırılması üçün tədbirlər görülüb, ərazidə postlar quraşdırılıb. Araşdırmalar davam etdirilir".

İndi əsas sual bu yerli vətəndaşın kimliyindədi. Umumiyyətlə, "yerli vətəndaş" kəlməsinin hansı kontekstdə işlədildiyi xeyli qaranlıqdı. Söhbətin yerli sakinə, yoxsa Azərbaycan vətəndaşından gətirdiyi məlum deyil. Adamın kimliyi niyə açıqlanmır? Umumiyyətlə,

icində idi, onu gizləndiyi evinə aparıb sağalana qədər baxmışdı, məcburən ehtiyat üçün suallarına cavab verməmişdi,

Qadın yaxşılaşdıqdan sonra evə gəlib-gəlməyə davam edincə kim olduğumun ortaya çıxmasından qorxmış və ünvanını dəyişdirmişdi, o evdən köçmüşdü.

Və bütün bu yaşadığı Suata danışırdı. Suat da "Fosforlu Cevriyyə"ni bu yaşlanmış hadisə üzərinə oturdub arxasını öz möhtəşəm təxəyyülü ilə ilmə-ilmə hörmüşdü.

1950-ci ildə Demokrat Partiyası iqtidara gəldi, 2fı qərarı verildi. Reşat azadlığa çıxdı.

1951-ci ildə yəni həbs olundu. Suatın artıq taqəti, gücü qalmamışdı. Parisə bacısınına yanına getdi, 12 il, yəni 1963-cü ilə qədər orada qaldı. 1963-cü ildə Reşatı buraxdılar. Suat yurda geri döndü.

Nəhayət əzab sona çatdı deyə düşünürdülər, amma sadəcə 5 il hücratında yaşayaraq, Reşat ürək infarktı keçirdi, vəfat etdi.

Suat yazmağa davam etdi, roman dalınca roman yazdı.

"Kommunist" damğası yediylə üçün "Vətən xaini" kimi davrandılar ona qarşı. Türk ədəbiyyatının ən önəmli qələmlərindən olmasına rəğmən media cameəsində təhlükəli olaraq qəbul edildi, embarqoya məruz qaldı.

Amma Fosforlu Cevriyyə bu embarqonu yığıb keçdi.

1959-da filmi çəkildi, Neriman Köksal canlandırdı.

1969-da yenidən çəkildi, Türkan Şoray oynadı.

1972-də teatra tamaşaya qoyuldu, Gülriz Sururi səhnəyə çıxdı.

Suati görməzdən gəldilər, amma Fosforlu Cevriyyə həm türk ədəbiyyatında, filmində, teatridə əfsanə oldu.

Varlı bir ailənin qızı olaraq bir öli yağda, bir əli balda dünyaya gələn Suat yoxsulları müdafiə etdiyi üçün, bərabərlikə haqqın baxışını ucbatandan həyatı boyu "günahkar" kimi davranış gördü, ömrünün son çəlgilərində müəllif hüquqlarından aldığı xırda-xuruş pulla dolandı, yaşadı.

Dirəndi. Öz fikrindən, baxışından əl çəkmedi. Təhdidlərə dözdü, uduzmadı. Pula, paraya əsla təslim olmadı. Qürurunu həmişə ucada tutdu.

Şişliyə kirayə pulunu zorla ödədiyi bələncə bir evdə qaldı, bir vaxtlar əri Reşatı necə gizlətməyirdi, inqilabçı gəncilər də eləcə gizlidir, qoruyurdu. Evinə qalan gəncələrdən biri də Deniz Gəzmiş idi.

Sağlamlığı yerində deyildi, gözləri zoifləmişdi, amma yenə də yazmağa davam edirdi.

"Kara Kitap", "Ne Bir Ses Ne Bir Nefes", "Hiçbiri", "Ahmet Ferdi", "Behire'nin Talipləri", "Fatma'nın Günahı", "Ben Mi?", "Buhran Geçesi", "Gönül Gibi", "Emine", "Hiç", "Çılgın Gibi", "Yalın Gölgəsi", "Ankara Mahpusu", "Fosforlu Cevriyyə" kimi müdhiş əsərlər yazdı.

1972-ci ildə vəfat etdi, Feriköy məzarlığında, Reşat Fuatın yanında torpağa tapşırıldı.

Kişi adı daşayan, tabuları yıxan, cəsur bir qadın idi.

Yox sayılmağa çalışdılar, amma davma var olmağı bacaran bir qadın idi. Qaralandaqca parıldayan bir qadın.

Dilimizə uyğunlaşdıran Eminqey

çarəsi yenə də qəlmə idi. "Fosforlu Cevriyyə"ni o ərəfdə yazdı.

Bir küçə qadınının yaşadığı fonda İstanbul küçələrinə düşürülər tələhsiz həyatları naql edirdi, öz qanunları ilə, jarqon ifadələri ilə, sofalotto, tragedik gedişatlarıyla, toplumun üzünə oturan "sosal gerçəklik" şilləsi kimi idi.

Hələ körpə ikən anasını, atasını itirən uşaq yaşlarının sahibsizliyi ilə küçələrə düşən və kirlə bir həyat sürməyə məcburiyyətində qalan Cevriyyə namus qavramının paça arasında deyil, insanın ruhunda yaşadığını düşünən casır, ağız pozıq, amma əslində tənizürelki, gözəllər gözəli qadındır. Bir gecə xəstələnir, qızdırma içində yanarkən körpü altında bir qayığın içinə sığınır və hal-sızlıq-

d a n ürayı g edir. Sirli bir adam Cevriyyə o halda ikən təsadüfən onu tapır, qucağına alıb evə aparır, şorbə bişirir, dərman verir, yaxşılaşana qədər baxır, məhəmət, insanlıq göstərir.

Qayıqdan təkçözümlü evin pərdələri bağladır, təkbaşına yaşayan sirli adam gəclər səssizcə gedir, səssizcə gəlir. Cevriyyə qarancılıq adamlara döyüncüdür, amma beləsinə ilk dəfədir görür, həddən-ziyadə kübardır, "son" belə deməz, "siz" deyə kitab edər. Cevriyyənin nə iş gördüyünü bildiyi halda ən xırda çirkin bir niyyətlə oлмаz, xanım əfəndi olaraq davranar. Masasının üstü kitablarla, səndəd-sünnədlərlə doludur, qeydlər aparır, evdən gərdədən o qeydləri özü ilə aparır, yüksək təhsilli biridir, aça kimdir, əsla söyləməz. Cevriyyənin suallarına cavab verməz, hətta adını belə deməz.

Cevriyyə bu sirli adama aşiq olur. Sağaldıqdan sonra evdən ayrılmaq istəməz, "yənə qaça bilərəm?" deyə soruşar, sirli adam "niyə, nə görək var?" deyə cavab verər.

Buna rəğmən Cevriyyə evə gəlib gəlməyə davam edər, adamı görmədən günü keçməz. Və bir gün narkotiklə şərləyib Cevriyyəni içəri atırlar, aradan xeyli zaman ötər, azadlığa çıxar, qaça-qaça evə gələr və sirli adamın artıq orada yaşamadığını görür.

Evdə Kerim adı bir var, adından dostud, təhayecə səndələri, kitabları yığarkən tapır. Məgər li sirli adamı da tutublat. Evindeki səndənlər dövlətin olinə keçərsə, sirli adamın edamı qaçılmazdır. Cevriyyənin ürəyində o düşər, doridən-xıbalas çımalmadır ki, aşiq olduğu adamı xilas eləsin.

Kerimlə birlikdə səndələri qayığa yükləyib dənizə atmaq istəyərək polis onları yaxalayar, Cevriyyə dəlicəsinə kürək çəkib uzaqlaşmağa çalışsarkən fonor işıqları düşər gözlərinə, qayıq devirlər, Cevriyyə dənizə düşərək baş qayaya dəyər, ürəyi gədət, ağır-ağır suyun dərinliklərinə qərək olar.

Fosforlu Cevriyyənin adını belə söyləməyəni o sirli adam əslində... Mustafa Kemal xələsi oğlu Zübeydə xanımın bacısı oğlu, Suatın yoldaşı Reşat Fuatın özü idi.

Çünki 1940-cı ildə polislin axtarışında olan Reşat Fuat Topxanayla Kuledibi arasında bir gecəqonudunda gizləndirdi. O ərəfdə həqiqətən özümdən getmiş bir küçə qadını tapmışdı, qadın xəstə idi, qızdırma

rafına işıq saçan qadın idi, kişilər ətrafında pərvanəyə dönürdülər. Onlardan biri də Nazım Hikmət idi. Suatdan ötrü dolı olurdu, amma sevgisinə qarşılıq görmürdü. Oturdu, azad ruhu Suat üçün "Göldesi" adlı şeirini yazdı.

Ağlasa da gözəldir gözələrinin yaşını, Bir dəfə əy bilmədim bu qadının başını, Neçə dəfə sürüklədi qürurumu ölmə, Fırtınalar yaradan mənim coşqun könlümə, Ya bu qadın dolidir, ya mən dəli olmuşam, Heç olmasa hirsini belə alicəm dedim, Yolda məğrur uçanan kölgəsini çəyñdim.

Nazım Hikmətin özü üçün çarəsizcəsinə şeir yazması Suatın qürurunu bəsləməyindən başqa bir məna daşımırdı. İrəlidə gülümsəyərək "istəyib əldə edə bilmədiyiyi tək qadın mənim idim" danışacağı bir şey idi. Onun sevcəyi adamın xüsusiyyətləri fərqləidi.

Amma ruh əkizini tapmadı çox da asan olmadı. Üç dəfə ailə həyatı qurdu, üç dəfə boşandı.

Hamısı da çox qısa müddət çəkdi. Xoşbəxt olmadı. Berlinə getdi, konservatoriya təhsili almağa başladı, Berlin Universitetininin

ədəbiyyat fakültəsinə qəbul oldu, roman yazmağa davam etdi. Yağ-bal içində doğulmuşdu, amma ən çətin günlər qarşıda idi. Osmanlının dağılması ilə bərabər mal-mülk satılmış, əldə-ovucda nə varsa, yox olmuşdu, çətinə düşmüşdülər, o ərəfdə atası xərçəngə tutuldu, müalicə üçün qızının yanına Berlinə gəldi, orada vəfat etfi, Berлиндəki müsəlman məzarlığında dəfn olundu.

Suat anasıyla birlikdə Türkiyəyə qayıtdı, bundan sonra həm özüni dölənməsinin təminat etmək, həm də anasına baxmaq məcburiyyətində idi. "Son Posta", "Resimli Ay", "Tan" kimi solcu qəzetlərdə işləməyə başladı. "Tan"-da ikən SSRL-yə getdi, qayıdanda qələmə aldığı yazıya görə ona "kommunist" damğası vuruldu.

Bu səbəbdən də artıq qəzetlər onu işə götürmürdü. Mətbəələr hökumətin reaksiyasından qorxur, romanlarını çap etmirdi. "Yeni ədəbiyyat" dərgisində iş tapdı, o dərginin damı altında Sabahattin Ali, Abidin Dino, Orhan Kemal, Atilla İlhanla birlikdə işlədi.

Reşat Fuatla orada tanış oldu. Mustafa Kemal xələsi oğlu idi. Anası Zübeydə xanımın bacısı idi.

Berлиндə kimya mühəndisi olmuş, sonra Moskva-yə gedərək Lenin Akademiyasında oxumuşdu, Türkiyə Komünist Partiyası baş katibi idi, qadağalı idilər, yeraltı fəaliyyət göstərirdilər, "Yeni ədəbiyyat" dərgisində ayrı tənaxlişlə yazlar yazırdı.

Polis bölməsində işgəncə gördüyü anlarda belə Mustafa Kemalın qohumu olduğunna dila gətirmirdi, idealist idi, əsla yardım istəmirdi.

Suat nəhəhət ki axtarıldığı sevgisini tapmışdı. Bir öli qəddər dostluq etdilər, evləndilər. Bir il sonra saxlanıldılar.

Suat hamılı idi, uşağı tələf oldu. Bir daha uşaq dünyaya gətirə bilməyəcəkdi.

Axtarılan həyat yoldaşını gizlətməkdə təqsiri bilinərək doqquz ay azadlıqdan məhrum edildi, yatdı, çıxdı. Reşata 7 il iş vermişdilər.

Suatın dölənməsinin təminat etmək üçün



Yılmaz Özdil

Sevə-sevə dilimizə uyğunlaşdırdım ki, oxuyasınız. Qadınlarımız üçün də, kişilərimiz üçün də dərindir bu qadının həyat hekayəsi.

1901-ci ildə Çamlıcağa böyük bir malikanədə dünyaya gəldi.

Osmanlı aydınları olan bir ailədə yetişdi.

Babası paşa idi, atası həkim, anası isə Əbdülməciddin işlərini idarə edən Kamil bəy in qızı idi.

Ona Həticə Suat adını verdilər. Suat xoşbəxt mənasını verirdi, amma kişi adı idi.

Çünki ailənin ilk uşağı qız idi, ikincisinin oğlan uşağı olmasını gözləyirdilər, ona görə də Suat adını vermmişdilər, ikinci uşaq da qız oluncu Suatın yanına Həticəni əlavə etdilər, Suat qaldı.

Onu ailədə həmi Suat adıyla çağırırsa da, məmurları yola gətirə bilmədiklər, oğlan adı olduğu üçün vəsiqəsinə q e m y d

olunmadı. Həticə Saadet olaraq yazıldı.

Yaz aylarında Çamlıcağa, qışda isə Modada azad bir qız olaraq böyüdü.

İmkani ailəsi sayısında evdə xüsusi müəllimlərdən dərslər aldı.

Fransızca, almanca öyrəndi. Riyaziyyat, musiqi, fəlsəfə dərsləri aldı.

Kitab qurdu idi, oxuma bağlılığı zamanla yazıya çevrildi, şeirlər, hekayələr qələmə almağa başladı.

Nazım Hikmət hən qonşuları, hən uşaqılı dostu idi, Suatın təkhiyə tərzini çox bəyənir, onu ürəkləndirmək istəyirdi, hələ 16 yaşında ikən yazdığı "Həzeyan" adlı şeirini Suata xəbər vermədən mənasından götürüb "Alemdar" qəzetində çap etdirirdi.

Atasının yazı məşinına qapamıb qaldı, gecə-gündüz yazır, şeirlərini, hekayələrini qoltuğuna vurub "Alemdar" qəzetinin səhifələrində çap olunmağına çalışırdı. O, bundan həzz alırdı.

1921-ci ildə ilk romanı olan "Kara kitap" çap olundu, ədəbiyyat dünyasına səs saldı, hissirləri oxucuya aydı, təmiz çatdırmaq bacarığı çox təsirli idi.

Sonra Suat qəzətçiliyə başladı. "Alemdar" qəzeti üçün müsahibələr almağa başladı, dil biliyi əla olduğu üçün Lozan konfransı ilə maraqlandı, xaricə göndirilən ilk türk qadın qəzətçisi kimi tarixə düşdü.

Ard-arda romanlar yazarkən "Alemdar" dan ayrıldı, "İlkdam" qəzetinə işə başladı, qadın səhifəsini tərtib etdi, qadın problemləri və dünyadakı qadın haqları mövzusunda maarifləndirici, cəsarətəndirən xəbərlər hazırladı.



Şəxavət Məmməd

Müharibə bitib. Azərbaycan işğal altında olan torpaqlarını azad edəndən sonra əsaz gündəm məsələsi minalanmış ərazilərin təmizlənməsi, mina xəritələrinin Azərbaycanca verilməsidir.

Ermənistan tərəfi minalanmış ərazilərin xəritələrini verməkdən imtina edir. Bunun bir neçə səbəbi var. Birincisi erməni tərəfi mina xəritələrini verməməklə Azərbaycanı təzyiç etdiyini düşüncür. Belə desək, Ermənistan savaş meydanında məğlubiyyətdən, ərazilər əlindən çıxandan sonra Azərbaycanca necə zıyan vurub biləcəyini hesablayır. Xəritələrin ve-

Mina "səpilmiş" çöllər... Yararsız texnika... İtirilən canlar...

rimləsi təbii ki, Azərbaycanın işini asanlaşdıracaq. Ermənistan tərəfi isə bundan imtina edir.

Çünki, ərazilər minalardan nə qədər tez təmizlənərsə, işğaldan azad edilmiş torpaqlara qayıdırs da o qəddər tez baş tutacaq.

Ərazinin minalardan təmizlənməsi insanlarda xof yaradır. İlk günlər həmi risk edib, işğaldan azad edilmiş yerlərə səfər etməyə can atırırsa, indi insanların gözünü qorxub. Çünki müharibədən sonra çoxlu sayda insan - istər mülki şəxslər, istərsə də hərbiçilər minalara düşərək həlak olub, ya da yaralanıb.

Hesab edək ki, erməni tərəfi mina xəritələrini verdi. Buna etibar edə bilirikmi? Əsla! Çünki minalar qanunauyğunluğa əməl edilmədən basdırılıb. Ermənilərin verdiyi xəritələrdə yalnız te-

mas xətti və neytral zonalar olacaq. Bunun bilmək üçün işe xəritəyə ehtiyac yoxdur. Loru dildə desək, bunu uşaq da bilər.

Ən çox minaya harda düşürlür? Qəbiristanlıqlarda. Qəbiristanlığa mina qoya-yaq ölkə onu xəritəyə işləyər? İşləsə də, o xəritəni verib, özünü dünya ilə bir edər? Qəbiristanlıqlara basdırılmış minalar ermənilərin cinayətlərini etiraf etməsi deməkdir. Erməni tərəfi minaları təkcə hərbi əhəmiyyətli yerlərə, müdafiə xəttlərinə, istehkamların önlərinə yox, mülki şəxslərin gedəcəyi yerlərə də basdırıb. Bu isə hərbi cinayətdir.

Bunlarla yanaşı, Qarabağda həm də birinci Qarabağ müharibəsindən qalma minalar kifayət qədər çoxdur. İstər Azərbaycan tərəfi, istər erməni tərəfi birinci

müharibədə ərazilərə minalar basdırıblar. Ermənistanın işe bunları təmizlədiyini düşünmək sadələşlöhük olar. Ermənistanın buna iqtisadi gücü də çatmazdı. Açıq şəkildə görürük ki, işğaldan azad edilmiş yerlərə səfər edərkən zərlərinin istifadə edəcəkləri torpaqları minalardan təmizləyiblər. Digər yerlərdə isə minalar olduğu kimi qalmaqdadır.

Onu da qeyd edək ki, xəritələrin verilməməsi Azərbaycanı həm də maddi baxımdan xərcə salacaq. Belə ki, ərazinin genişliyini nəzərə alsaq, tək ANAMA ilə təmizlik uzun illər çəkəcək. Bu səbəbdən də xarici şirkətlər dəvət edilmişdir, bu da ciddi maliyyə tələb edir.

Ərazidə minaların sayı o qədər çoxdur ki, onların tam təmizlənməsi bəlkə də 10 il vaxt aparacaq. Mina təmizləmə üçün gətirilən

texnikalar isə tam effektiv sayılırm. ANAMA-nın mü-təxəssisləri ilə söhbət zamanı bildirdilər ki, texnikaların təmizlədiyi yerlərdə xə-tarış aparanda, çoxlu sayda partlamamış mina tapılıbr. Yəni, texnikaya də güvənmək olmaz.

Bu səbəbdən də ANAMA-da mü-təxəssislərin sayını artırır, xaricdən qüvvələr cəlb etmək vacib olacaq.

Dediyimiz kimi, xəritələrə güvənmək olmaz. ANAMA əməkdaşlarının dediklərinə əsasən, daha bir nümunə ilə bunu əsaslandıracaq.

ANAMA-nın mü-təxəssisləri ilə söhbət zamanı bildirdilər ki, bizim tərəfimizdən basdırılmış minaların xəritəsinə əsasən ərazidə axtarış aparılıb, xəritə üzərində 400-ə yaxın mina basdırıldığı qeyd oluns da, bir dənə də mina tapılmayıb.

Ermənistan tərəfindən mina xəritələrinin alınması vacibdir. Ancaq daha vacib olan isə əraziyə yerli mü-təxəssislərlə yanaşı xarici mü-təxəssisləri cəlb edib, təmizləmə aparmaqdır.





Orxan Saffari

BAHAR SƏXAVƏTİ

Bütöv sənətkar haqqında yarımçıq yazı



VAQİF BƏHMƏNLİ

(əvvəlki ötən şənbə sayımızda)

Uşaqılıqda hamımız gizlənpaç oynamışıq. Kim tapıb, kim tapmayıb, bunu "axtaran şəxs" və bir olan Allah bilir. Seyran Səxavət "qocaman yeniyyətlik oyunundan" uduşu isə şübhəsizdir. Bu, sairin "Gizlənpaç" şeiridir ki, ədəbiyyatımıza Seyran Səxavətdən sonra gələnlərin böyük bir qismi, (içli mən qarışıq) sözədə, şeir meydanaçısından gizlənpaç oynadı, amma yenə də ölə keçən Seyran Səxavət "Gizlənpaç" şeiri oldu. Orda şair eşqin körpə həqiqətini belə axtırırdı:

...Gizlənpaç oynadıq axşama kimi,
Ötən günlərimiz yadımdadı mı?

Bəzən təndir olub gizləndiyin yer,
Bəzən baban geyən tikli yapınıc.
Başqa uşaqları tapırdım bir-bir,
Lap əldən düşürdüm səni tapınca.

...Biri-birimizə qarışmaq üçün
Bilirsən, nə qədər oynamışıq biz?
Məna elə gəlir, əzizim, bu gün
Yenə də gizlənpaç oynamışıq biz.

Yerini bilirəm, demənsən, desən,
Açıca heç dınma, tapınca sən də.
Yerini bilirəm, ya təndirdəsən,
Ya da ki, babanın yapınıcından!

Destum bu şeiri yazanda iyirmi yaşımı varmış, yaqın ki, o gizlənpaç meydanında yıxılıb dizini özəndə 6-7 yaş varmış... Baxın, "Gizlənpaç" şeirinin şəhadətində görə fəsad iyirmi yaşda üzə çıxır. Axı yara istisi olanda əgri hiss edilirdi!

Sevgidə utancaqlıq anlaşılmanın və təəsüf ki, bir çox hallarda fürsəti fəvri verən hissirdi. Amma sevgidə utancaqlıq həm də ilahi vurğunluq ölümdə həyət, lallıq, sükkət məqamı. Tanrı östeyinə qədrət həm də o östeyə toxunmağa cürət etməmək andır. Seyran Səxavət "Utancaq məhəbbətim" şeirində eşqin bu müəmma pərdəsini dağıtmaq üçün bir neçə istiqamətdən zərbələr endirir və sonda vəsuli xuyuxa köçürür:

Ay yanağı qırmız
utancaq məhəbbətim!
Bilsəydin ki, güllərin
qoxusunda gəzirsən,

əlimdə Günəş boyda
güllə dəstəsi tutardım,
Bilsəydin insanların
yuxusunda gəzirsən
bütün bəşəriyyətin
əvzünə yaturdum!

Utancaqlığın öhdəsindən gələ bilən yeganə qüvvə cəsarətdir, lap qoy yuxuda olsun! Seyran Səxavət "İlk məhəbbət - son məhəbbət" adlı, milyonlarla azərbaycanlının əzbər bildiyi şeiri 22 yaşında yazıb. Bu əsərdəki insanlıy, möhtəşəm sarsıntı, belə düşündürəm ki, yalnız bir olan o varlıq, Allahla əlaqədardır. Sanki gözəl rəyihəli, üzərliyi kibrət çəkirsən və müqəddəs üzərlik - yaşq-qorusu qarışıq çirçatçı yanır:

Sən nə istəyirdin, nələr itirdin,
Qorxma küllə olma qadın, məhəbbətim.
Sən mənim başıma nələr gətirdin,
Ay ilk məhəbbətim, sən məhəbbətim!

Bu sətirləri yazıram, hiss edirəm ki, gözəlirimin dibi yaşdır. Seyran Səxavətin "İlk məhəbbət - son məhəbbət" şeirinin biri-birindən duyğulu bəndləri, məna elə gəlir ki, poeziyada riyazi kəşfdir. Budur, Tanrıdan sağır nəzil olan və şairin bizə çatdırdığı məntiq: insan yalnız bir dəfə sevvə bilər, təəsüf ki, (nə yaxşı ki!) məhəbbət heç zaman təkrar olunmur, ilk məhəbbət həm də son məhəbbətdir! İlk məhəbbətin, son məhəbbətin sözü-söhbəti heç zaman bitən deyil; şair bəlkə də bu sərbəddən davam edib deyir ki:

...İnsanlar bir dəfə doğulduqdan
Elə bir dəfə də sevvə bilirəm...

Deyir ki:

Kirpiklər özgəyə baxmamış dəyə
Çəkir keşiyini baxışlarımın.

Deyir ki:

Gedib yetmiş iki dil öyrənmişəm
Hələ tapmamışam dilini sənin!

Lap sonda deyir ki:

Sıxma ürəyimi, ürək cəhənnəm,
Axı sən ordasan, sən sıxılarsan!

Seyran Səxavətin yaradıcılığında sevgi anlayışı birtəxli olmayıb, mükkəmməl bədi-

estetik düşüncə tərzidir. Elə çıxmasını ki, onun qəlbinin məhəbbət torpağında yalnız qapısına arx axan, gizlənpaç oynayan, qollardan sallaşan, qovuşan, ayrılan, ilk və son məhəbbət təmsalına çevrilən qızlar, oğlanlar "bitir".

Seyran Səxavət sevginin acı bəhrələrini həm irreal, həm də real olmaqla dadan bir şairdir. Mən onun Vətən torpağına, müqəddəs Qarabağa, necəbətə, dostlara, böyük ədəbiyyata dəlicəsənə vurğunluğuna şahid təktük insandan bəriyəm.

Ona görə haqlıyam deyim ki, Seyran Səxavət öz sevgisində bir şair olaraq təmirdir, unikalıdır. Azərbaycanın hər hansı gözənkönlüdən uzaq bir gəuşində belə, Vətən torpağı ilə yabəm bir davranış, o, fəhmli ilə hiss edir və nömkli fitrətin, həm də fiziki olaraq ağırır, dəzişməz olur, səssini qadırır. Mən bunu dəqiq bilirəm. Bə, dostumun ana bətnindən gəlmiş "solluq uşaq xoşbəxtliyədir".

Başqa bir halda Seyran Səxavət "Girəvə axtarıram", "Subay planetim", "Küçə telefonları", "Töhmət" kimi şeirləri necə yaza bilirdi?

Seyran Səxavət hələ 1965-ci ildə Səttar Böhlulzadə qüdrətində bir rossam idi və "Azərbaycan dağları" şeirində, sanki fırcay-la yazırdı ki:

...Buludlar boynuna dolandan zaman
Sanki səmaların açılıb dağlar.

...Dibində insanlar çadır quranda
Başını şimşəklər döyəcləyibdir.

Görüb əsrilərə boran, çovğun, qar,
Bu dağlar qocalıb qarayıbdılar.
Düşündən saldığı yolla insanlar
Onun əl-qolunu saryıbdılar.

Hayandan, hayandan baxmışsansa mən
Elə bil dağların üçü bəridir.

Əgər xalqadırsa döşündə çəmən
Çiçəklər ən gözəl ilmələrdir...

Bu dağların hüsnündəki gözəlliyin Seyran Səxavətin təsvir etdiyi o biri gözəllərin hüsnündəki gözəllikdən nöyi kəmdir ki?

Bura qədər deyilənlər mənim sevdiyim şair Seyran Səxavətin şəklinin ən kasad ştrixleridir.

Belə poeziyanın zühuru, onun ədəbi bir təcrübə olaraq hələ indən sonra da gələcək nəsillər üçün faydalılığının izahı ədəbiyyat-

Müharibənin qəribə qanunları var. Əslində sühilsevər olması gərəkdir insan bəzən nədənsə xeyirxahlıqdan, insanlıqdan uzaq düşür. Əmin-amanlıq, mehriban qoşulduğu şəraitində yaşamaq əvəzinə, dünyanın ən müasir silahları ilə silahlanaraq, bir xalqın nümayəndələri başqa xalqa hücum edir, onun əzəli torpağına göz dikir. Və on qəribəsi budur ki, müharibədə kim daha çox insan (raqib tərəfindən) öldürsə, bir o qədər də hörmətli olur...

Mənfur düşmənlər tərəfindən təhrik olunduğumuz Birinci Qarabağ müharibəsində bir çox səbəblərə görə müharibəni uduzdun. Ancaq həmin illərdə və xeyli sonra həyata gələn, əsl vətənpərvər kimi böyüyən oğullarımız Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında dəmir yumruq kimi birləşərək, torpaqlarımızı düşmən işğalından azad etdilər. Doğma Vətən, gözəl Qarabağımız azad nəfəs almağa başladı. Xalqımız öz qürur və məğrurluğunu bir daha bütün dünyaya sübut etdi. Xalqla iqtidarın qırılmaz birliyi Şanlı Qələbə ilə nəticələndi. Minslərlə igid, qeyrətli Azərbaycan oğlu Vətən, Torpaq uğrunda canını fəda edib şəhid oldu. Neçə-neçə qəhrəman oğlumuz qazi adı qazandı. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Qə-birləri



mühasirəyə düşür. Çoxlu əsgər yoldaşının yaralandığını görə Şahsuvar iki silah-dağı ilə birlikdə könüllü odun, alovun içərisinə atılır.

da valideynlərindən gizlətmışdi. İstəmərdi ki, doğmaları ona görə həyəcan keçirib, narahat olsunlar. Telefonda danışanda evdəkilərə demişdi ki, Ağstafada qulluq edirəm. Buranın havası adama lap cənnəti xatırladır... Özü isə sən demə mənfur erməni ilə üz bənzər, qanlı döyüşdə imiş. Atası onun müharibənin fəal iştirakçısı olduğunu 2020-ci il dekabrın 21-də, müharibə bitəndən xeyli sonra bil-

Evdəkilərə demişdi ki, Ağstafada qulluq edirəm

... Doğrudan da filosof çox dəqiq və doğru vurğulayıb ki, qəribə adamlar həyatın bəzəyidirlər. Ancaq bu qəribə adı verdiyimiz, ətrafdakıların ömürlərinə yeni mənə gətirib, naxış vurana qarşı biz də diqqətli olmalı, onların qədir-qiyəmətini bil-məliyik. Çünki, belələri əsl söz, məqsəd, əmal adamlarıdır. Onlar sözün daşdığı, kəşb etdiyi mənanı incəliklərinə qədər an-layır, həyatın düzümünü bizlərdən dəfələrlə yaxından qavrayırlar. Gəlin onları incitməyək, kövrək qəlblərinə toxunmayaq, xəfif duyğularla ilə oynamayaq. Yeni insana, soydaşımıza, qaradaşımıza qiyməti sağlığında verək.

... Görüşməzün səhəri günü

igid əsgər Şahsuvar Əhmədov yenidən qulluq etdiyi hərbi hissəyə qayıtdı. Zəngilanda Sərhəd Qoşunları Xidmətində hərbi qulluğunu davam etdirməyə başladı. O, istəyir ki, biz arxa cəbhədə olanlar rahat yaşayıb, niqibin yuxular görək. Və düşmən bizim təbii həyat tərzimizi bir də poza bil-məsin . Bax buna görə igid əsgər Şahsuvar Azər oğlu Əhmədov əli silahlı dağ başında, soyuqda, qarda soydaşlarının keşi-yində sayıq dayanıb...

Şahsuvar orduda hərbi xidməti başa vuruqdan sonra polisə də çalışmaq istəyir. Polislər də elə orduda olduğu kimi, həmişə ön sıralarda, vətəndaşların əsasıyığı keşiyyində ayıq-sayıq dururlar. İnanırıq ki, orduda hərbi xidməti başa vuruqdan sonra Şahsuvar arzusunda yetəcək, hərbi geyimi polis paltarı ilə əvəz edəcəkdir. Şahsuvar kimi polisi olan hər kəs o zaman bir daha xatırlayacaq: "Mənim polisim məni qoruyur".

Adil MİSİRLİ

Şəhadət zirvəsinin fəttahı

Mirzəyev Nuran Akif oğlu 1999-cu il iyul ayının 27-də Quba rayonu Qım kəndində anadan olub. O, 2005-2014-cü illərdə Qım kənd orta məktəbində oxuduqdan sonra Quba Pərkəş "Rabitə, elektrik mantorunu və sürücü" ixtisaslarına vəiyələnib. Nuran Mirzəyev 2017-ci il iyulun 27-dən 2019-cu il yanvarın 15-dək haqqı hərbi xidmətdə olub. Təxminən bir il doqquz ay sonra 2020-ci ilin sentyabr ayının 27-də Ermənistan silahlı qüvvələri cəbhəyə yaşayış məntəqələrimizi atəşə tutdular. Müzəffər ordumuz düş-mən təxribatına cavab olaraq əks hücum əməliyyatlarını həyata keçirməyə başladılar.

Erməni terror dövlətinin növbəti təcavüzünə cavab olaraq 27 sentyabrda baş-lanan torpaqlarımızın təmizlənməsi əməliyyatı Vətən Müharibəsinə çevrildi və uzun illərdən bəri həsrətində olduğumuz milli birlik, milli qürur hissləri ortaya qoyuldu.

Səfərbərlək elan olunan ilk günlərdən Nuran da atası Akifdən, anası Tərən-dən xeyir-dua alıb xalqını, millətini şə-ruf və layəqətinin yeganə təminatçısı olan müzəffər ordumuza qoşuldu.

Nuran Mirzəyev 1993-cü ilin avqust ayından düşmən torpağında olan Cəbrayıl və Qubadlı rayonlarının azad olunması uğrunda gedən döyüşlərdə fəal iştirak edib. "Mən Azərbaycan vətəndaşıyam, bu torpağı qorumaq mənim Borcumdur", - deyirdi Nuran.....da. Əks hücum əməliyyatları nəticəsində Cəbrayıl rayonu Doşlu, Vələnd, papı, Tulus, Qubadlı rayo-nun Padar, Əfəndilər, Yusifbəyli və s. ya-shayış məntəqələrinin işğaldan azad edil-məsində igidlik və mardlik göstərərək

döyüş bacarığını dəfələrlə sübut etdi.

Nuran imkan tapanda ana-anası ilə əlaqə saxlayardı. Sonuncu dəfə oktyabrın 17-də atası Akifə atdığı mesajda yaz-mışdı: "Salam ata, salam ana! Məndən niğaran olmayın. İşğaldan olma şəhər və kəndlərimizi bir-bir azad edərək irəlilə-yirik. Vətən müharibəsinin elə ilk günlərindən bölüyümrüz çöl şəraitindədir. İn-sallah bütün ərazilərimizi işğaldan azad



edəcəyik və bundan sonra daha da qü-rurlanacağımsız. Öpürəm hamınızı"

Nuran 2020-ci ilin oktyabr ayının 19-da növbəti döyüşlərin birində minaya düş-ərək həyatını itirsə də bütöv bir bölüyü xilas etmişdir. Döyüş yoldaşlarının de-diklərinə görə seyrək meşə sahəsində düşmən üzünə növbəti hücum əməliyyatı zamanı Nuran bölüyün qabağında gedirmiş. Birdən onun boynuna nazik bir məftil ilişir. Nuran qışqırır əskərlərə bil-dirib ki, tez gəriyə çəkilsinlər, ərazi mi-nalansın.

Döyüş yoldaşları onu da ələvə ediblər ki, sağ-salamat sevdiklərinə qovuşmaları

Nuranın sayəsindədir. Həyatımız boyu ona boruluyuq.

Bəli, ulu dünyamızın qəribə döngələri vardır, İlahi. Afaq və Şəfq bacılarının tək qardaşı olan oğlu haqqında həmişə fəxrli danışan Akifin əqlinə belə gəlməzdi ki, bir gün şöhid çiyərarnəsi Nuran-ın əksi heykələ döndəcək oğlu barədə soruşanda dinib-danışmağa söz tapmaya-caq.

Az vaxt ərzində özünü mard və qorxmaz döyüşçü kimi tanıdan Nuran, ömrü vafa etsəydi mənfur düşmənlərimizin iş-ğal olunduğu torpaqlarımızdan qovulma-sında daha hansı hüsnərlər göstərməyə-cəkdi?

Nuranın 21 il üç aylıq ömrü kitabı tez bağlansa da, son cümləsi əbədiyyət olub. Vətən, torpaq uğrunda Nuran kimi şahid olanlar özlərinə əbədi ömür qazanırlar.

Budur, qarşımda qürurlu, eyni zaman-da gözəli sulı dolu bir ana dayanıb. Qeyrətli, vüqarlı yurd yetirməsi, qəhrə-man oğul anası- Turanə ana. O, Nuran ba-lanı belə xatırlayır :

- Cəsur, dediyindən dönməyən oğul idi balam. Bilirdi ki, Vətən dardadır, ona kömək lazımdır. Odu ki, tövəddü etmə-dən döyüş getdi. Axırda Tanrı əlimiz-dən aldı onu. Balamın ölümi bizi sarsıt-sa da, təsəllimiz odur ki, torpaqlarımız azad olundu. Şəhidlərimizin qisası alındı.

Nuran Mirzəyev 2020-ci ilin oktyabr ayının 21-də Qım kənd qəbiristanlığında dəfn edilmişdir. Sibay idi.

Rahat yat, qardaş! Uğrunda öldü-yün Vətən həmişə sən isti ağuşunda əziz-xələf övladı kimi əzizləyəcəək, hür-mətə anacaq, qəhrəmanlıqla fəxr edəcəək.

Sixəmməd Seyidməmmədov

Böhran dərinləşir: Rumıniya ilə razılışma lağ olundu

Bunu Moldova Prezidenti Maya Sandu deyib. "Moldova dərin böhran dövründə vacib maliyyə dəstəyi almaq imkanı əlinəndən buraxdı. Buxarest hökuməti razılışmanın dayandırılması haqqında məlumatlandırılıb", - deyə o bildirib. Onun sözlərinə görə, Moldova Baş naziri Ion Kiku 2020-ci ildə bu

razılışmanın növbəti dəfə imzalan-madn imtina edib.

Qeyd edək ki, 2010-cu ildə Mol-dova və Rumıniya texniki və maliyyə yardımı haqqında razılışma im-zalayıblar. Razılışmaya əsasən, Buxarest Kişinyova maliyyə dəstə-gi etməlidir.

MEHRİBAN

Ermənistan-Azərbaycan, ərəzilər in işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

№ 33 (2214) 30 mart 2021-ci il



DÜNYA SİYASƏTİNDƏ ÖNƏ ÇIXAN PREZİDENT

Bütün dünyanın artıq bir növü alışdığı və müzakirələrindən də yorulduğu hiss olunan problemlərdən biri 30 ilə yaxın ömrü olan Ermənistan, Azərbaycan və Dağlıq Qarabağ idi. Artıq bu problemin çözümlərinə sona yetdiyi birmənalıdır. Baxmayaraq ki, ayrı-ayrı güclər, xüsusilə heç nəyə yaramayan, ancaq daha çox "turist səfərləri" etməyi bacaran ATƏT-in Minsk qrupu özünün varlığını, yəni ömürünü başa vurmadığını göstərmək üçün tez-tez müxtəlif bəyanatlar səsləndirir və yaxud da bölgəyə səfərlər edir. Əgər xatırlayırsınızsa, həmsədrlərin sonuncu səfəri zamanı Azərbaycanın prezidenti cənab İlham Əliyev onları qəbul etmiş və çox ciddi bir çəkildə bildirmişdi ki, "Mən sizi dəvət etməmişəm. Mənə maruzə edənlər ki, gəlmisiniz, görüşmək istəyirsiniz. Mən də dedim ki, gəlsinlər görüşək, görək məqsədləri nədir".

Bu fikirləri ölkə başçısının dilindən, özü də Dövlət Televiziyasının ekranından eşitmək şəxsən bir vətəndaş kimi mənə qürur hissi bağışlamışdı. Artıq "turistik edən" bu üçlüyün misiyasına konkret, həm də kəskin qiymət verilməmişdi. Bu qiymətin də mahiyyəti ondan ibarət idi ki, problemin çözümlərinə məşğul olmaq əvəzinə daha çox erməniləri dəstəkləyən, ikili standartlardan yararlanaraq ikinci erməni

dövlətinin Azərbaycan ərazisində yaradılmasına bu və ya digər formada yardımçı olmağa çalışan ATƏT-in Minsk qrupu sanki cənab İlham Əliyevin ən yüksək səviyyələrdə vurğuladığı fikirlərdən, bəyanatlardan xəbərsiz idilər. Elə bil ki, bu "üçlük" Ali Baş Komandanımızın bütün tribunalarda və bütün görüşlərdə dediyi dəqiq bir fikri heç duymamışdılar, eşitməmişdilər. Həmin fikirdə isə məsələnin məzhi məhs belə ifadə olunmuşdu:

- Ermənistan dövləti var və həmin dövlət də Azərbaycan torpaqları hesabına yaradılıb. Bu tarixi bir faktır. Onun paytaxtı olan İrəvan xanlığının da kimə aid olduğu tarixdə öz əksini tapıb. Ona görə də biz müstəqil Azərbaycan torpaqları hesabına və xüsusilə Azərbaycan ərazisində ikinci bir erməni dövlətinin yaradılmasına heç vaxt icazə verməyəcəyik. Bu bizim qəti qərarımızdır və heç kim də bizi bu qərarı dəyişməyə məcbur edə bilməz!

Bəli, gördüyü kimi, dünya mediasında da tirajlanan bu fikirdən də yəşən Minsk qrupu həmsədrlərinin və ermənipərəst siyasətçilərin xəbərsizliyi həm də onların ikili standartlarıyla pərdələnib. Deməli, belə bir gerçəyi görməyən, eşitməyən erməni lobbisi, onların havadarları bu gün də ayrı-ayrı beynəlxalq təşkilatların dililə məsələni yenidən gündəmə gətirmək və guya Azərbaycanın ermənilərin hüquqlarını pozduğunu, onlara qarşı genosid həyata keçirdiyi barəsində uydurmaları yumuşaq desək, ancaq gü-lüş doğurur. Bir halda ki, Azərbaycan 30 ilə yaxın bir müddətdə özünün bütün imkanlarından istifadə etməklə dünyaya Xocalı soyqırımını, Qaradağlı, Ağdaban faciələri barəsində bilgiler çatdırıb, 20 faizdən artıq torpağımızın işğal altında olduğunu söyləyib, Ermənistandan, eləcə də Dağlıq Qarabağdan və ona bitişik rayonlarımızdan bir milyona yaxın soydaşımızın qaçqın, köçkün düşdüyünü, tarixi abidələrimizin, yurd yerlərimizin, maddi-mənəvi sərvətimizin talan edildiyini nümayiş etdirib... Amma bütün bunlar böyük dünyanın kar qulaqlarına, nə də kor gözlərinə nə görəlməyib, nə də çatmayıb. Sonda biz Ali Baş Komandanımızın əmriylə 27 sentyabr 2020-ci ildə Azərbaycan Əsgərinin Gücü və Dəmir Yumruğunun zərbəsilə torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə müvəffəq olduq. Böyük Vətən Müharibəmizin qələbəsi Azərbaycanın gücünü göstərməklə yanaşı, onun haqq işini də dünyaya nümayiş etdirdi.

Qaynar nöqtələrin problemini çözməli olan beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə böyük dövlətlər və dünyanın söz sahibi olan güclər 30 il Azərbaycan haqqıqlarına göz yumdu. Baxmayaraq ki, Ulu Öndərimiz, ümümmillilə

nıqlarını dərk etdilər. Azərbaycan əsgəri düşmənin "yenilməz ordusu" və bu ordu ətrafındakı mifi darmadağın etdi. 30 ilə yaxın gözələnən torpaqlarımızın azad edilməsi sevincinin xoşbəxtliyi biz 44 gündə tarixi gerçəkləyə çevirib bildik. Bu problemin çözümlərinə ən böyük söz haqqı, ən böyük qələbə sevinci Ali Baş Komandanımıza aiddir. Onun iradəsi və siyasəti təkə milli maraqlarımız deyil, həm də haqqımız müdafiə etməklə özlümü qaytardı.

Rusiya və Türkiyə prezidentləriylə daimi əlaqələr məsələnin mahiyyətini ən yüksək səviyyələrdə çözmək peşəkarlığı səhəbi. Onun iradəsi xalqımızın iradəsilə üst-üstə düşdüyündən yenilməzdir. Deməli, bu gün də işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə, xüsusilə Şuşada aparılan yenidənqurma və bərpa işləri ilə əlaqədar dünyanın bir çox ölkələr ilə edilən əməkdaşlıq da məhz prezidentimizin iradəsinin bəhrəsidir. Zaman xalqımızın arzusu məhz prezidentimizin iradəsilə gerçəkləşdirib.



nunda əsas söz sahibi olan dövlətimiz 44 günlük müharibədə 17 illik həzirləməni təntənəsini zəfərlə qeyd etdi. Düşmənin və havadarlarının gözələmədiyi böyük qələbə xalqımız təkə qurd həsrətindən, vətən nisgillindən deyil, həm də tarixi bir sıxıntıdan xilas etdi.

Bu bir gerçəklikdir ki, 44 günlük müharibəmizə qədr apardığımız bütün danışıqlarda biz sülhə marağımızı, istəyimizi açıq şəkildə ortaya qoymuşduq. Yeni problemin sülh yoluyla, danışıqlar vasitəsilə aradan qaldırılmasını istəmişdik. Lakin bizim məqsədyönlü xarici siyasətimiz erməni maraqlarına və onlara dəstək verənlərə 27 sentyabr 2020-ci ilə qədər bir xülya təsiri bağışlayırdı. Onlar bizim qəti qərar qəbul edəcəyimizi, ordumuzda döyüş əmri verəcəyimizi gözələmərdilər. Daha doğrusu, buna heç inanmırdılar da. Müharibənin ilk günündən düşməni və onun hamiləri ya-

Əbülfəz MƏDƏTÖĞLÜ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN
MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

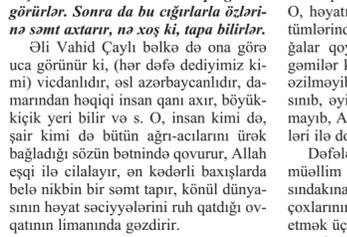
Salamına ehtiyac var, ay Əli!

Şair Əli Vahid Çaylıdan Dədə Əli Vahid Çaylıya qədər hər an mükəmməldir

Az insan var ki, onu canından bezdirən də, sənə qıymır, könül evinin qurucusu mərəbasində gözəltdiyi hörməti əksiltir, azacıq güyləy hissə bağışlamışdı. Artıq "turistik edən" bu üçlüyün misiyasına konkret, həm də kəskin qiymət verilməmişdi. Bu qiymətin də mahiyyəti ondan ibarət idi ki, problemin çözümlərinə məşğul olmaq əvəzinə daha çox erməniləri dəstəkləyən, ikili standartlardan yararlanaraq ikinci erməni

xofu olanlar onu xeyirxah, alıcnab və sado-əsizlədə insan kimi tanıyırlar.

Tam qətiyyətlə deyim ki, ictimaiyyətin dəyər verdiyi bu işıqlı insanın sifət



Əli Vahid Çaylı (həm də) yaxşı məsləhətçidir. Oxumağı, savadlı olmağı, zəhmət qatlaşmağı hər kəsə tövsiyə edir. O, həyatın çətinlikli addımlarını tələm-tələmədən gah gəlib, gah da iri dalğalar qoyunda ləngər vuran nəhəng gəmilər kimidir. Çətinliklərə tuş gəlib, əzilməyib, ağır-acı çəkib, sızlamayıb, sınıb, öyilməyib. Bir gün çürəksiz qalmayıb, Allah onu öz bəcağının nemətliyi ilə doydurub.

Əli müəllim (həm də) yaxşı məsləhətçidir. Oxumağı, savadlı olmağı, zəhmət qatlaşmağı hər kəsə tövsiyə edir. O, həyatın çətinlikli addımlarını tələm-tələmədən gah gəlib, gah da iri dalğalar qoyunda ləngər vuran nəhəng gəmilər kimidir. Çətinliklərə tuş gəlib, əzilməyib, ağır-acı çəkib, sızlamayıb, sınıb, öyilməyib. Bir gün çürəksiz qalmayıb, Allah onu öz bəcağının nemətliyi ilə doydurub.

Dədə Əli Vahid Çaylıya qədər hər an mükəmməldir

Əli müəllim (həm də) yaxşı məsləhətçidir. Oxumağı, savadlı olmağı, zəhmət qatlaşmağı hər kəsə tövsiyə edir. O, həyatın çətinlikli addımlarını tələm-tələmədən gah gəlib, gah da iri dalğalar qoyunda ləngər vuran nəhəng gəmilər kimidir. Çətinliklərə tuş gəlib, əzilməyib, ağır-acı çəkib, sızlamayıb, sınıb, öyilməyib. Bir gün çürəksiz qalmayıb, Allah onu öz bəcağının nemətliyi ilə doydurub.

Əli müəllim (həm də) yaxşı məsləhətçidir. Oxumağı, savadlı olmağı, zəhmət qatlaşmağı hər kəsə tövsiyə edir. O, həyatın çətinlikli addımlarını tələm-tələmədən gah gəlib, gah da iri dalğalar qoyunda ləngər vuran nəhəng gəmilər kimidir. Çətinliklərə tuş gəlib, əzilməyib, ağır-acı çəkib, sızlamayıb, sınıb, öyilməyib. Bir gün çürəksiz qalmayıb, Allah onu öz bəcağının nemətliyi ilə doydurub.

Naxçıvanım göz nurum

ALMANAX

Burada böyümüşəm, belə deyirlər, İnanma bilmirəm, bilmirəm axı.

"NAXÇIVANIM-GÖZ NURUM"

ŞAIR VƏ YAZIÇILARIMIZIN ƏSƏRLƏRİNDƏ DOĞMA TORPAĞA MƏHƏBBƏTİN TƏRƏNNMÜ

Colil satırası yaşayır. Bu "Cinar"ın İslam Səfərləri, Məmməd Araz, Adil Babayev, Hüseyn İbrahimov, Hüseyn Razi, Əliyaz Yusifli kimi pöhrələr XX əsrin ikinci yarısından sonra özəməli budaqlara dönmüşlər. İllər ötdükcə bu ədəbi-bədii Cinarın yeni pöhrələri boy atır, sort sınaqlardan keçərək bərkirir, özünə layiq yerlər tutur. Yaradıcılıqları ilə Azərbaycan ədəbiyyatını zənginləşdirən Kəmalə Ağayeva, Elmira Qasımova, Güllü Məmmədova, Elman Həbib, Vəqif Məmmədov, Asim Yadiqar, Muxtar Qasımlı, Xanəli Kərimli, Hüseyn Əsgərov, Qafar Qorib, Elxan Yurdəliyev, Nərgiz İsmayılova... Naxçıvan torpağında yaşayıb yaratmaqla doğma torpağa məhəbbətini öz əsərlərində tərənnüm etmişlər.

Ədəmi xalqın dağ vüqarını Naxçıvanda dağ etmişdi. Göyün əsrarəngiz ulduzlarını Torpağın üstündə cıvalmışdı.

Əsərləri sevilə-sevilə oxunan Əliyaz Yusiflin "Naxçıvanım" və "Əlinco qalası" şeirləri almanaxda yer almışdır.

Şair müqəddəs və möğrur yerləri oxucusunu tanıyır, bu şeirlərdə doğma diyara məhəbbəti daha poetik, daha doğmadır:

Araz: *üstə dayanmışam mayaq tok, Gen sinəmə yarıyışdır gül-çiçək. Minarlar buluddan nəm çəkəcək. Ana yurdum vüqarım Naxçıvan, Abidələr diyarısan Naxçıvan!*

Naxçıvan torpağının Məhsotisi şairə Kəmalə Ağayevanın "Doğma Naxçıvanım" və "Quran əllər var olsun" şeirlərində doğma əl-əbəyaya məhəbbət hisləri ümümləşmişdir. Elman Həbibin yaradıcılığında Naxçıvan mövzusu bir neçə bəndlik şeirdən başlamış və "Naxçıvanım" adlı bütöv bir kitabə dönmüşdür. Ümumiyyətlə, Elman Həbibin yaradıcılığında muxtar respublikamızın dənədi, bu günü, sabahı şair istedadına xas olan səviyyəyə tərənnüm olunmuş, gözəl tərtibatlı kitablar halında oxuculara çatdırılmışdır:

Azərbaycan gül dəstəsi bu dəstəyə dəş çıxarkdır, Azərbaycan dövlətini dövləti Naxçıvanım...

Şair-publisist Vəqif Məmmədov da qədim diyara olan məhəbbətini özünə-məxsus tərəddə ifadə etmiş.

Muxtar respublikamızın alınmaz qalası hesab edilən Sədorək hələ də bir çox şeirlər yazan Vəqif Məmmədovun "Naxçıvan nəğməsi" şeiri daha poetikdir. Yaşı beş minə çatan Naxçıvanın "Əshabi-Kəhf məcüzəsi", "Şəhr hünər meydanı", "Ordubad yaşıl ada", "Şahbuz üzünüyün qaşı", "Zorbuluq zor axandı", "Batabat cənəb bəği", "Sədorək qeyrov qalası" kimi tərənnüm obulan şeirlərdə gözələmələri özümdə canlı tablo yaradılmışdır.

Kitabdakı "Könül dostu Naxçıvanım" şeirlərində də öz əməsini davam etdirir:

Qurur duyum Əməmindən, müdirik Əndər Əlissoydan, Dədəm Qorqud dastanından məhəbbətə dolu boydan, Əlincoydan, Arpaçaydan, Qazan göldən, Ulu çaydan, Atabəyim, Hinduşahım, dahi Təslim-Əhəşşanım, Ana yurdum, ana yurdum, könül dostum Naxçıvan!

Qəhrəman Naxçıvanım", Qafar Qoribin "Bu günkü Naxçıvan nəğməsidir", "Odlu - közlü Naxçıvan", Elxan Yusifliyə "Naxçıvan nəğməsi", "Gəmiqayada", Əhməd Mahmudun "Haçadag", Moşkur Əkbərin "Qızlar buluğu", Elmira Qasımovanın "Naxçıvan dağları", Əbülfəz Muxtarovun "Batabat yaylağına", İbrahim Yusifliyə "Günlümlük", Məmməd Tahirin "Könülmədən Naxçıvan keçir", "Nuhun qəbri", Həsənəli Eyyazlının "Naxçıvanım", Fəror Fərorovun "Müstəqillik yollarında", Muxtar Qasımlıdan "Naxçıvan qala haqqında ballada", Zeyqəm Vüqarın "Hər oğul qazanmış el məhəbbətini", Məmməd Tahirin "Gəmiqayada", Qafar Qoribin "Bu şəhər gördüyün o şəhər deyil", Elxan Yurdəliyev "Naxçıvan dastanı", Zaur Vədilinin "Nuh Yurdu", Nazəni Həsənovanın "Dahi rəhbərin bir iş günü" kitabın poemaları bilməyində dərc olunmuşdur. Nəzər bəlmə-sində isə istedadlı alim, yazıçı, bir çox elmi və bədii kitabların müəllifi Nərgiz (Nərgiz İsmayılovanın) "Ədəmi" povesti oxuculara təqdim edilmişdir.

İbrahim Yusifliyə AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşı

Ölməyə yer tapa bilməyən ŞAH

"Hər obraz bir insandır. Obrazın pis və yaxşı olmasının bizə heç bir aidiyyəti yoxdur. Biz insan adlandırdığımız obrazi müşahidə edirik, ona inanırıq və həmin obrazi səhnədə canlandırırıq. Əgər mən bunu edə biləcəmsə, bu mənim qazanım olacaq. Əks təqdirdə, uğura imza ata bilməyəcəm. Sizə bir şey deyim, deyişmək daxildən gəlir. Mən bunu hiss edirəm və hiss etdiklərim hərəkətlərimdə, simamda, gözlərimdə öz əksini tapır". "Ədalət" qəzetinin qonağı aktrisa Zemfira xanım Əbdülsəmədovadır.

Müsbəhəməzə uşaqlığınızla bağlı sualla başlayaq. Zemfira xanım, uşaqlıq illəriniz haqqında nə deyə bilərsiniz?
-1961-ci il mart ayının 15-də Bakıda anadan olmuşam. Ailədə 1 qardaş, 3 bacə olmuşam. Uşaqlığım qayğısız keçib. Həftə sonları valideynlərim bizi rayonlara aparırdı. Anam bir müddət tibb bacısı, sonralar isə baxçada tərbiyəçi işləyib. O, işdən sonra vaxtını mətbəxdə keçirirdi. Atam da hər zaman əzyyyət çəkib. O illərin həsrəti ilə yaşayıram. Bəlkə də, valideynlərimin itkisindən irəli gəlir ki, həmin illərin xoş xatirələrini də çətinliklə danışa bilərəm. Bəzən şirin xatirələr də danışmağım olmur.

"Bir itkidən ayrılmamış, digəri ilə qarşılaşdım"

-İstəməzdim, sizi kövrəldim. Amma bir halda ki, sari simo toxundunuz, belə bir sual vermək istədim., valideynləriniz erkən itkiniz?
-On bir ildir, anamı itirmişəm. Şəhər, iyir-

mi ildir isə atam. Onların sənəti də qalğımdadır. Atam qaradəniz toynunu görə bilmədi. Tale adlanan bir yol var ki, hamı ondan keçib gətəlməlidir. Valideyn itkisi nə qədər ağır olsa da, gec-təz hamı bununla qarşılaşır. Görünür, mənim də payıma valideynlərimi tez itirmək düşüb. Özüm üçün bir şeyi ayırd etmişəm,

valideyn və insanın ustadı heç vaxt unudulmur.
-Düzür, valideyn qədr insanın əziyyətini çəkmək üçün bəzi insanın onun müəllimi olmur. Belə başa düşdüm ki, ustadınız vəfatı da sizə ağır zərbə olub...
-Deyərdim ki, valideyn həyat verir, müəllim isə yönləndirir. Hüseynəyə müəllim anamdan bir il öncə vəfat etdi. Bir itkidən ayrılmamış, digəri ilə qarşılaşdım. Sadəcə, döşəst idi. Həyatın ardıcılı ki zərbəsi ilə sarsıldım. Hüseynəyə müəllimin həyatından getməyi tək mono yox, onu tanıyan hər kəsin dəğ çəkdi.
-Gələn, daha qəmli notlarla davam etməyə ki, kövrəlməyəsiz. Səhbətə mizə sonatınız, bu yolda qazandıqlarınız uğurlarınız barəsində olən fikirləriniz davam etdirək. Aktrisa olmaq qütblərimizi nə zaman meydana gəldi?
-Aktrisalığa həvəsim məktəbdən başladı. O həvas mənə pillə-pillə bu yərə gətirib çıxardı. İlk dəfə səhnəni məktəbdə gördüm. Məktəbdə

bayram tədbirlərində aparıcılıq etdim. Şeir müsabiqəsində qalib de olmuşam. Artıq yolum bolli idi. Məktəbi bitirdikdən sonra sonodlorimi Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinə verdin. Atamdan çəkdiyimə görə imtahana gizlicinə anamla getmişdik. İmtahan nəticələri açıqlandı, yəni divarda asılan siyahıda adımda görünmədi. Sənətimdə qaldım ki, qanad açıb uçam. Universitetə daxil olmağımı atama deməli idim. Özümdə cəsərat tapıb söylədim. Atam "Daha etmisiniz?" deyərək bizə qarşı çıxdı. Bəlkə də, mənim sənətə olan sevgimi görüb heç nə demədi. 1978-ci ildə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetini bitirdim. Öz istəyimlə Şəki Dövlət Dram Teatrının aktyor truppasına qatıldım. Daha sonra Bakıya qayıtdım. Paytaxta gəldikdən sonra isə Muxtəlif teatr kollektivlərinə işləməyə başladım. "Qara Volqa" filmində bir qədər çəkildim. "Yuxu", "Xocca", "Pərdə" və digər filmlərdə çəkildim. "Pərdə" seriallarında rol aldım. "Pərvanənin roşu", "Cehizsiz gəlinlər", "Ögey ana" kimi teleseriallarda müxtəlif obrazları canlandırdım.

"Çalışsram, aktirsa kimi işimlə məşğul olum"

-Dörd müxtəlif teatrın aktrisası olmaq...
-Daha ətraflı danışın. 1982-ci ildə biz, bir qrup gənç öz xahişimiz üzrə Şəki Dövlət Dram Teatrına təyinat aldıq. Bu teatrın rəhbəri Vaqif müəllim Abbasov idi. Həmin teatrdə Hüseynəyə müəllimlə tanış olduq. Sənətkarla işləmək yaradıcılığa olan sevgimizi artırdı. Səhri bir aləmdə idik, sanki. Qastrol səfərləri bir-birini əvəzləyirdi. Burada mən "Cülyet-ta" "Gülbahar" və bir neçə obrazı canlandırdım. 3 il sonra Bakıya geri dönməli oldum. Onda teatrdən də ayrıldım. Bakıya gəldiyim il Musiqili Komediya Teatra davət olndım. Burada da tamam başqa bir

təcürbə keçdim. Nəşibə xanım Zeynalova, Hacıbaba müəllim Bağrov, Siyavuş müəllim Aslan kimi sənətkarlarla tərəf müqabilim oldum. Bir müddət sonra bu teatrdən də ayrılıb Gənclər Teatrına gəldim. Bu teatrdə çalışdığım 17 il ərzində müxtəlif uğurlu tamaşalarda bir-birindən maraqlı obrazlarla tamaşaçıların qarşısına çıxdım. 2006-cı ildə Gənclər Teatrında tərək etdim. 2015-ci ilədək teatr fəaliyyətimə fasilə verdim. 2015-ci ildən isə Gənç Tamaşaçılar Teatrında çalışsram.

"Xoşbəxtlik anlarla olur"

Xeyr, çünki öz işimlə məşğulam. Mənim üçün ənənəli atmosferdir. Verilən rolun düzgün icra edirsən və başqa proseslərlə maraqlanmırsansa, alınır. Mən də çalışsram, aktirsa kimi işimlə məşğul olum. Məşq və tamaşa məni maraqlandırır.

"Teatr yaradıcılığını kimi filmoqrafiyanız da zəngindir..."
-Dəvət aldığım ilk film "Qara Volqa"dır. Bu filmə bir qədər çəkildim. Epizodik rolla başlayan film yaradıcılığım daha sonralar "Yuxu", "Xocca", "Pərdə" və digər filmlərdə davam etdi. Eləcə də seriallarda rol aldım. "Pərvanənin roşu", "Cehizsiz gəlinlər", "Ögey ana" kimi teleseriallarda müxtəlif obrazları canlandırdım.

"Zemfira xanım, siz başqalaşmağı sevmə və bunun öhdəsindən arzu olunan şəkildə gələn aktrisasınız. Bunun necə bacarırsınız?"
-Bu Hüseynəyə Atakişiyevin sayəsində olub. Ona borcluuyam. Hər obraz bir insandır. Obrazın pis və yaxşı olmasının bəzə heç bir aidiyyəti yoxdur. Biz insan adlandırdığımız obrazi müşahidə edirik, ona inanırıq və həmin obrazi səhnədə canlandırırıq. Əgər mən bunu edə biləcəmsə, bu mənim qazanım olacaq. Əks təqdirdə, uğura imza ata bilməyəcəm. Siza bir şey deyim, deyişmək daxildən gəlir. Mən bunu hiss edirəm və hiss etdiklərim hərəkətlərimdə, simamda, göz-
lərimdə öz əksini tapır.

"Zemfira xanım, siz başqalaşmağı sevmə və bunun öhdəsindən arzu olunan şəkildə gələn aktrisasınız. Bunun necə bacarırsınız?"

-Bu Hüseynəyə Atakişiyevin sayəsində olub. Ona borcluuyam. Hər obraz bir insandır. Obrazın pis və yaxşı olmasının bəzə heç bir aidiyyəti yoxdur. Biz insan adlandırdığımız obrazi müşahidə edirik, ona inanırıq və həmin obrazi səhnədə canlandırırıq. Əgər mən bunu edə biləcəmsə, bu mənim qazanım olacaq. Əks təqdirdə, uğura imza ata bilməyəcəm. Siza bir şey deyim, deyişmək daxildən gəlir. Mən bunu hiss edirəm və hiss etdiklərim hərəkətlərimdə, simamda, göz-
lərimdə öz əksini tapır.

"Sual versəm ki, burada özünüzi hansı obrazda hiss edirsiniz, nə cavab verərsiniz?"
-Qonağam. Qonaq isə evə gələndə evin ab-havasına uyğunlaşsın. Çalışsın ki, ev yiyəsini qane etsin.
Mən də istəyirəm ki, siz mənə razı qalasız. Odur ki, özümü qonaq obrazında görürəm.
-Zemfira xanım bu gün özünü xoşbəxt qadın sanırsınız?
-Xoşbəxtlik anlarla olur. Bütövlükdə götürsək, mən uğurlu ailəyə sahibəm. Həyat yoldaşımla Gənclər Teatrında tanış olmuşuq. İlk vaxtlar dost idik. Sonralar dostluq hissləri məhəbbətə əvəz olundu. Arada qışqanclığı olur, amma eyni səhədə olduğumuza görə mənə başa düşür.
İki övladım var. Bütün bunların fonunda özümü hardasa xoşbəxt qadın saya bilərəm.

"Ardıcıl rollar oynamağı bacara bilmədim"

"Övladlarınızın səməninizə münasibəti necədir?"
-Deyərdim ki, yaxşıdır. Elə obrazları var ki, mənə pərəstəz də edirlər. Övladların mənə ana kimi sevirlər, lakin aktrisa kimi də başqa bir sevgi göstərirlər. Sənət xanımı olmaq fədakarlıq istəyir. Sənət xanımı olmaq bacarmam lazımdır. Hətta deyirdim, bacarmam vacibdir. Sənətə qalmağı, özünü itirməmək, iştini təmiz saxlamağı çətindir. Lakin bunları bacarmam lazımdır.

"Tanınmış aktrisa olmaq, xoşbəxt ailə... Bunlara sahibsiniz. Mənə bir sual maraqlıdır. Bəs Zemfira xanım bu vaxta qədər nəyə nail olmayıb?"
-Davamlı olaraq bir teatrdə qalmağı, ardıcıl rollar oynamağı bacara bilmədim. Öldə edə bilmədiklərim arasında mənə daha çox təsir edən elə budur. Bəlkə də (ani pauza və fikrini tamamlamadan ağlayır)...

"Xahiş edirəm, silin, göz yaşlarınızı. Nurlu simanız da damlalar yağarsın. Biz sizi hər zaman gülmürüz görmək istəyirik. Ona görə də, gülməyiniz. Gülməyiniz ki, sizi sevanlərin qolbi bəhər olsun. Dəvətəni qəbul etdiyiniz üçün çox sağolun."
-Çox sağolun. Sizin də üzündən gülmək əksik olmasın. Uğurlar arzulayıram.

Rövşən Tahir

Məşhur aktrisa küçədə ayaqyalın gəzdi

Dünyaca məşhur aktrisa Drew Barrymore New York küçələrində ayaqyalın gəzərək kameralara tuş gəlib. Koronavirus pandemiyasının dünyada hələ bitmədiyini bir vaxtda Barrymore-un ağzında maska olduğu halda çirkli yollarda ayaqyalın gəzməsinə heç kəs bir mənə verə bilməyib.

Adalet.az saytı xəbər verir ki, "Çarlinin mələkləri" filmi ilə adını unudulmuş aktrissalar sırasına daxil edən Drew New York-dakı evindən küçəyə çıxarkən paparazillərə yaxalamb. Soyuq hava olmasına baxmayaraq qısaqol köynək geyinən aktrissanın üstündə çatışmayan paltar tək palto deyildi. 46 yaşlı aktrisa ayaqqağı da geyinməyib. Və uzun müddət küçədə ayaqyalın dolayıb. Ayaqqağısız olsa da, koronavirusdan qorunmaq üçün maska taxıb. Onu belə bir halda görənələr töəcəüb-lənsələr də, sonradan yollarına davam ediblər.

Qeyd edək ki, bir müddət öncə rolları ilə sevilən aktrisa artıq filmlərdə çəkilməkdə istəmədiyini demişdi. Belə ki, Andy Cohen-in radio proqramında sualları cavablayarkən "Dürüst olmağı istəyirsinizsə, dürüst şəkildə cavab verim ki, artıq filmlərə çəkilməkdə istəmirəm" söyləmişdi. Onun bu fikri də izləyicilərin çəşqnlığına səbəb olmuşdu.

Mustafa Sandal barədə məhkəmə qərarını açıqladı

Defne Samyeli ilə "Beni ağlama" kitabında sevgili olduğunu qeyd edən Mustafa Sandal haqqında məhkəmə qərar verib. Sandal bəraət aldı.

Bir müddət öncə Mustafa Sandalın Defne Samyeli ilə eşq yaşadığını kitabda deməsinə görə Defne Sandalı şikayət etmişdi. "Sandal kitabda xəyal etdiklərimizi yazıb" fikrini səsləndirən Defne Samyeli şərəf və ləyaqətinin alçal-dığıdırıq əsas götürərək Mustafa Sandalın cəzalandırılmasını istəmişdi. İstanbul Prokurorluğunda bunun ona qarşı təhqir olduğunu söyləmiş və Mustafa üçün 3 aydan 2 ilə qədər həbs istəmişdi. Adalet.az xəbər verir ki, İstanbul məhkəməsi baş tutub. Tərəflər iştirak etməsə də, onları vəklləri təmsil edib. Hakim qərarı açıqlayıb və Sandal bəraət alıb.

"Həbs edilməsini istəyirəm"

Məhkəmədə söz alan Defne-nin vəkili Ömer Eldem bunları deyib: "Həç bir şey olmayan münasibəti kitabda sevgili kimi göstərib. Bir ifadənin təhqir olub-olmaması, şərəf və ləyaqətə toxunub-toxunmaması şəxsin cəmiyyətdə tutduğu mövqeyinə də əsildir. Müvəkkilim bir sənətçi olub insanlar tərəfindən tanınan bir şəxsdir. Özəl həyatı barəsində yazılanlar onun şərəf və ləyaqətinə açıq-əşkar zərbələr vurur. Təqsirləndirilən şəxs mətbuata verdiyi açıqlamalarında müvəkkilimi şərəfləndirmək üçün bu kimi şeylər yazdığını desə də, belə bir ifadələrlə hansısa qadın necə şərəfə layiq ola bilər? Odur ki, Mustafa Sandalın həbs edilməsini istəyirəm".

"Etiraz edirik"

Mustafa Sandal-ın vəkili Aydın Kurban isə "Şikayətçiyyə etiraz edirik. Onun vəkili söyləyir ki, guya Defne ilə Mustafa arasında hər hansısa bir münasibət olmayıb. Lakin bu belə deyil. Bu sözlərdən sonra vəkli 90-cı illərdə Defne ilə Mustafanın birlikdə olduğu bir fonu hakimə təqdim edib: "Fotoda təqsirləndirilən şəxs Mustafa ilə şikayətçi Defne-nin necə bir səmimi ortamda olduqları göz önündədir. Odur ki, şikayətçinin şikayəti heç bir əsaslı deyil. Onlar 26 ildir ki, dostdurlar".

Vəkililrin çıxışlarından sonra hakim yekun qərarı açıqlayıb, Mustafa Sandala bəraət verib və Sandalın kimisə təhqir etmədiyini vurğulayıb.

Aqil Abbas Azər Alpaya atası Azər Abdullanın vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Məzahir Əhmədzadə Azər Alpaya atası Azər Abdullanın vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Nəbi Muxtarov ailə üzvləri ilə birlikdə Məcnun Seyidova anası NARIN NİFTALI QIZININ vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
BDU-nun (keçmiş ADU) tarix fakültəsini 1986-cı ildə bitirmiş məzunlar tələbə yoldaşları Şəfəət Hasilova anası MƏHƏBUBƏ xanımın vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Əbulfət Mədətoğlu və Şamaxal Şəbiyev Azər Alpaya atası Azər Abdullanın vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu rəhbəri, Həmkarlar Komitəsi və Mətbuat tarixi və publisistika şöbəsinin kollektivi şöbənin əməkdaşı Dilbər Rzəyevaya anası Səməyə xanımın vəfatı münasibətilə dərin hüznə başsağlığı verir.

tosirinə daha açıq olacağı güman edilirdi. Ümid edildən də çoxu oldu: şah öldü, yaşasın yeni şah!

Şah qərbin qanadları altına girir

Şah olaraq taxta oturmaşından sonra İran, İngiltərə və Amerikanın II dünya müharibəsində müttəfiqləri SSRİ-yə etdikləri yardımın bir nömrəli keçid kanalı olmuşdu. Bu böyük yardım "Fərs dəhlizi" olaraq məşhurlaşdı. Bu eyni zamanda İranda ilk dəfə belə böyük formada Amerikan və qərb müdaxiləsinin hiss etdiyi dövr oldu. Bu müdaxilə 1979-cu ildəki islam inqilabından artıq davam edəcəkdir.

Şahın onu hakimiyyətə gətirən qərbe minnətdarlıq borcu bitəcək kimi görünürdü. Amerika onun hakimiyyəti dövründə İrana yardım kanalını açdı. Lakin ölkədə hamı şah kimi qorxur deyildi. Xüsusilə İran neftinin iranlılara aid olması fikrini müdafiə edən Məhəmməd Musaddıq...Ölkədəki millətçi hərəkatın ağır toplanandan olan Musaddıqın dəstəyi ilə 1951-ci ildə neft milliləşdirildi. Bu qərar Anglo-İran neft şirkəti vasitəsilə ölkə nefti üzərində istədiyi kimi əgəliyə gətirildi. Şahın əməliyyatı Güvəndlikləri şah heç cür siyasətçilərə sözlü qəbul etdirə bilmirdi. Vəziyyət daha da pisləşirdi. İngilislərin başına bu bolanı salan Musaddıqın hüm xalq adamı olmasının, həm də ingilislərə vurduğu zərbənin küyüli ilə baş nazir oldu. İngiltərə hücumu keçdi. İrana Neft embaraosu qoyub onları neftlərinin içində boğmağa çalışdı. İqtisadiyyat çökməyə başladı. İranlılar bunu qürur məsələsi bildi. Musaddıq geri addım atmadı. İngilislər çevriliş planlarına başladı. İngilislər Musaddıqı devirmək üçün amerikalıların qapısını döymüşdü. İranda problem yarada biləcək bütün ingilislər qovulmuşdu. Musaddıq ingilislərə manevr imkanı buraxmışdı. Qürurlu olduğu qədər də çox hiyləgər idi. Bu əsnada konara çəkilib olub-bitənləri izləyən şah səhnədə növbəsinin gəlməsini gözləyirdi. İngiltərənin baş naziri Uinston Çörçil isə nə bahasına olursa olsun İran neftini geri almağa qərarlı idi. Qurdulağı yeni düzünün bağçasında tikanlı güllərə yer yox idi.

Qərblə birləşib öz baş nazirini devirir

Dövrün ABS prezidenti Trumen çevriliş planlarına qarşı çıxdı. Məsələnin diplomatik yolla hall olunacağına inanırdı. İngilislər istədikləri dəstəyi almaq üçün Eyzenhauerin prezident olmasını gözləyəcəkdilər. İranda kommunist hərəkatdan narahat olan Eyzenhauer ingilisləri dəstəkləməkdə gecikmədi. Bu durumda şahın razılığı və dəstəyi çox önəmli idi. İranlı ordaqları hərəkatı keçirmək üçün şahın Musaddıq əleyhinə fərman imzalamasını qəfil dəyərində idi. O da izlənmədən bu imzayı atdı. Hamiləriylə əlbir olub öz baş nazirini devirmək planına başladı. Düyünməyə basılmışdı. MKİ və ingilis kəşfiyyatı şahı sadəqətli olan güvənlərin dəstəyi ilə Musaddıqı hədəfə alan Ajax əməliyyatını səhnəyə qoydu. Lakin ilk mərhələdə qiyamçılardan uğursuz olmasından sonra şah Bağdad reysi üzərindən Romaya qaçdı. Qiyamçılara bunu belə yerdə qoymaq niyyətində deyildi. Amerikalı və ingilis məxfi xidmətləri ilə əks əleyhdarları arasında vətəndaş müharibəsi varmı kimi durum yarandı. Ortaya çıxan xaosda istədiklərini ala bildilər. İranlıların çox sevdiyi siyasi fiqurlardan olan Musaddıq devrildi və siyasi karyerası sona çatdı. Romanadan qayıdan şah monarxiya tərəfdarları tərəfindən öldürülən meydanında qəhrəman kimi qarşılandı. Artıq ölkəni istədiyi kimi yönləndirə bilirdi.

İrannın zəngin neft yataqları sayəsində şah qısa zamanda yaxın şərqin liderlərindən biri oldu. Neft

gözlərini daha çox silahlanmağa xərcləyirdi. İran qısa müddətdən sonra yaxın şərqin ən böyük hərbi gücünə çevrildi. Bir çoxlarına görə şah Amerikanın yaxın şərqdəki mənfəətlərini mühafizəçilik edirdi və arxasındakı amerikalı dəstəyi onun bariz işarəsi idi. İran ordusunu başdan ayağa Amerika təchiz etmişdi.

İranlıların qorxulu rəyisi SAVAK yaranır

Rza Pəhləvidən öncə İranda ki əsas aktyorlar İngiltərə və Rusiya idi. Amma artıq baş rolunu Amerika oynayacaqdı. Şah da bu ölkəyə imzaladığı sayızsız-hesabsız siyasi və iqtisadi müqavilələrlə Amerikanın



İranda partiya lazım olsa onu da şah yaradar

Müxalifətlərin artmasından narahat olan Rza Pəhləvi 1975-ci ildə məclisi qoydu. Hər yeri tikanlardan təmizləmək istəyirdi. Özü bir partiya yaratdı: Rastaxiz(dirliş) - Artıq yalnız bir partiya var idi. Digərləri onun bir hissəsi halına gətirildi. Şah İranlıların partiya üzvlüyünə də şərt qoydu. Madəm ki, siyasətə məşğul olmaq istəyirlər, o halda bunu da şah edər. Bu həmsəli müxalifləri daha da qəzəbləndirməkdən başqa işə yaramadığı kimi sağçıların sözləsinə, islamçılardan ateistlərinə kimi dəyişən şəxslərin müxalifəti bir yere toplandı. SAVAK hələ bütün qəddarlığa baxmayaraq hər kəsi susdura bilmirdi.

SAVAKın ağla gəlməyən işgəncələri xalqı bezdirmişdi

Bu təşkilatın MKİ və Mossad ilə sıx əlaqələri olduğu bilinir. Hətta bir çox agentləri Amerika tərəfindən yetişdirilirdi. Təşkilatın rəhbəri general Timur Bahtiyar qəddar soğurları və işgəncələri müxaliflərin qorxulu rəyisi idi. Lakin bir müddət sonra böyük ehtimalla şahın əmriylə "ona qarşı qiyam hazırlamaq" iddiasıyla səhnədən çıxarıldı. Şahın paroniyası onu və rejimini qorumaq üçün yaradılan bu təşkilatı öz içinə sala biləcək qədər geniş idi. Təşkilatın rəhbərini özü təyin edirdi. Sonra həmin rəhbərlərin telefon danışıqlarını yəni SAVAK agentlərinə dinləndirirdi.

(ardı var)
Tərcümə: Emin Piri

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil ABBAS
Baş redaktor:
İradə TUNCAV

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnməmiş və "Son dakika" MMC Neşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 saylı Nəsimi rayon filialı.
kod: 200112 h/h VÖEN 9900003611
Müxbir hesabı: AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T. Bik: AİIBAZ 2x hesab N: AZ42AİIB38070019441100451111 VÖEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ.1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" neşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 434-55-98
Faks: 539-80-26
adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 2000
Sifariş: 77
Çapa imzalanmışdır:
29.03.2021